

Aan
de gemeenteraad

Datum 14 mei 2024
Zaaknummer 2024-0048209
Betreft Voortgang Uitvoeringsprogramma Visie Opvang naar Wonen en besluit Regie Opvang

Vergadering van
Portefeuillehouder: Peter Heijkoop
Begrotingsprogramma Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Zorg & Ondersteuning
Auteur: Jurgen Elias
E-mail: jem.elias@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Jurgen Elias
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het college informeert de raad over de voortgang van het Uitvoeringsprogramma van de visie, die door de raad is vastgesteld, conform toezegging twee keer per jaar.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

U wordt halfjaarlijks door het college geïnformeerd over de voortgang op het Uitvoeringsprogramma visie Van Opvang Naar Wonen 2020-2025. In de vorige raadsinformatiebrief is aangekondigd dat in het tweede kwartaal van 2024 de raad opnieuw geïnformeerd wordt over de voortgang van het uitvoeringsprogramma.

In lijn met de bevindingen uit het advies 'concretisering van visie Van Opvang Naar Wonen' van juni 2023 gaat de manier waarop wij de toegang tot de maatschappelijke opvang organiseren de komende jaren veranderen. Dat heeft consequenties voor de manier waarop de toegang momenteel is ingericht, de manier waarop nu op de maatschappelijke opvang wordt gestuurd en de rolneming, taken en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen (DG&J, Sociale Dienst Drechtsteden, Leger des Heils).

Wat is de te delen informatie?

Vanuit haar rol als centrumgemeente heeft de gemeente Dordrecht de afgelopen jaren samen met regiogemeenten, partnerorganisaties zoals woningcorporaties en de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J), zorgaanbieders en belangengroepen zoals de Adviesraad WMO en Jeugd en cliëntenraden uitvoering gegeven aan de visie Van Opvang Naar Wonen 2020-2025. Dit gebeurt langs drie actielijnen:

1. versterk de basis;
2. voeg voorzieningen toe;
3. zet in op meer preventie.

Actielijn 1: Basis Versterken

Besluit Regie op Opvang

Als centrumgemeente is Dordrecht verantwoordelijk voor het organiseren van de toegang en het inrichten van het proces van Maatschappelijke Opvang. In het verleden is al geconcludeerd dat de inrichting en werkwijze van de huidige toegang (Toegangspoort Nieuwe Start) vraagt om helderheid en dat bepaalde processen en/of rollen (onbedoeld) diffuus zijn. In de [raadsinformatiebrief](#) van eind 2022 die inging op de resultaten van de (tussen)evaluatie van het uitvoeringsprogramma werd dit al benoemd. Ook is er nog steeds te veel instroom in de maatschappelijke opvang met beperkt uitstroomperspectief hetgeen als effect heeft het langdurig gebruik van tussenvoorzieningen die bedoeld zijn als tijdelijke doorstroomplekken.

De praktijk in de afgelopen jaren heeft geleerd dat de gemeente onvoldoende sturingsmogelijkheden heeft op de in-, door- en uitstroom in de maatschappelijke opvang. Dordrecht heeft als centrumgemeente de keuze gemaakt de regie over de in-, door- en uitstroom in de maatschappelijke opvang meer naar zich toe te trekken. Om de gewenste beweging van opvang naar wonen te kunnen maken, dient de keten instroom – doorstroom – uitstroom anders georganiseerd te worden. Het onderzoek "Sturen op In-, door- en uitstroom in de Maatschappelijke Opvang" presenteert een aantal varianten die zorgen voor meer grip en zicht op de keten van opvang. In Q1 2024 is het besluit genomen voor één van de inrichtingsvarianten.

De komende tijd start een overgangsperiode waarbij samen met de betrokken partijen het nieuwe ontwerp 'Regie Opvang' en de gevolgen voor de Toegangspoort Nieuwe Start zullen worden uitgewerkt. Dit proces wordt zo snel mogelijk en uiterlijk 1 januari 2026 afgerond. Waar mogelijk zullen verbeteringen in het proces al eerder worden ingevoerd. Op 1 januari 2026 gaat het nieuwe procesontwerp in. De rol van de betrokken partijen verandert dan.

Een inhoudelijke toelichting op het besluit voor de nieuwe inrichtingsvariant Regie Opvang leest u in de bijlage.

Transitiestrategie van Opvang naar Wonen 2024-2030

In de vorige [raadsinformatiebrief](#) van november 2023 bent u bijgepraat over de noodzakelijke aanvullingen, nieuwe accenten en versnellingen in het Uitvoeringsprogramma visie "Van Opvang Naar Wonen 2020-2025". Deze zijn nodig zijn om de gewenste ambitie waar te maken. Deze ambitie is: in 2030 is wonen de norm, de opvang wordt afgebouwd naar een voorziening die gericht is op triage en binnen drie maanden doorgeleiden naar een passende woonplek. Dat betekent ook dat het huidige palet aan opvangvoorzieningen in de komende jaren wordt getransformeerd en er volop ingezet wordt op het realiseren van voldoende passende duurzame woonplekken. Deze transitie van opvang naar wonen is vastgelegd in een regionale transitiestrategie.

Een inhoudelijke toelichting op de transitiestrategie en de stappen die hierin de afgelopen maanden zijn gezet leest u in de bijlage.

Dashboard BW&O

Een belangrijk onderdeel van de Basis Versterken is het verbeteren van het inzicht in de in-, door- en uitstroom binnen de maatschappelijke opvang door het gebruik van data. Inmiddels is het dashboard afgerond en bevat het data over zowel Beschermd Wonen als Maatschappelijke Opvang. Het dashboard geeft inzicht in jaar- en maandtrends voor de geïndiceerde BW&O, gegevens per aanbieder, zorgsoort en gemeente. Door middel van het dashboard ontstaat ook meer inzicht in de financiën en de verdeling van kosten voor BW&O over de regio. En het maakt sturing en het maken van afspraken tussen centrumgemeente en regiogemeenten makkelijker.

De gegevens uit het dashboard geven inzicht en gedetailleerde informatie voor vervolgstappen en toekomstig beleid. Het dashboard maakt het mogelijk om op beleidsniveau datagedreven en met duidelijk gekwantificeerde beleidsdoelen, te gaan werken. Daarnaast brengen we het aantal daklozen in kaart aan de hand van de ETHOS-classificatie. De methode gaat uit van een eendaagse telling in een gemeente of regio, een zogenoemde point-in-time-meting. Het geeft een beter beeld van de omvang van de in de afgelopen decennia veranderende groep dak- en thuisloze mensen.

Eigen Bijdrage MO

In Q4 2024 heeft uw raad ingestemd met het raadsvoorstel Aanpassing eigen bijdrage Maatschappelijke Opvang Voorzieningen waarmee een eigen bijdrage kan worden ingevoerd voor de maatwerkvoorziening 24-uursopvang en voor de algemene voorziening crisisopvang - Opvang Eigen Kamer. Er is géén sprake van een eigen bijdrage op de crisisopvang/nachtopvang.

Momenteel vindt de implementatie plaats van de eigen bijdrage in de maatschappelijke opvang. Sinds 1 maart 2024 geldt dat voor alle nieuwe cliënten een eigen bijdrage wordt geïnd. Vanaf 1 juni 2024 geldt dit ook voor de zittende cliënten. Een belangrijk doel van de invoering van de eigen bijdrage is om de in-, door- en uitstroom in de maatschappelijke opvang op gang te brengen. De komende tijd kan gemonitord worden of dit effect ook in de praktijk te zien is.

Actielijn 2: Voorzieningen toevoegen

Crisisopvang jongeren

De crisisopvang jongeren van Enver opent op 1 juli 2024 haar deuren op het Maaskant-erf 56 in de wijk Stadspolders. De crisisopvang is bedoeld voor jongeren tussen de 18 en 23 jaar bij wie sprake is van een acute crisis, die problemen op meerdere leefgebieden hebben en die niet meer thuis kunnen wonen/dakloos zijn. De komende maanden staan in het teken van het afronden van de verbouwing, het formuleren van de werkprocessen (toelating en instroom, begeleiding en uitstroom) en het maken van afspraken met samenwerkingspartners in de keten. Verder worden in nauwe samenwerking met Enver de plannen op het vlak van innovatie en zorg geconcretiseerd en worden er bindende afspraken gemaakt met woningcorporaties, zorgpartners en overige betrokken partijen over de uitstroom naar (zelfstandig) wonen. Het laatste is essentieel om te voorkomen dat de crisisopvang te snel 'vol' zit doordat jongeren niet kunnen uitstromen en nieuwe jongeren niet kunnen instromen.

De werkgroep bestaat uit de samenwerkende partners Enver, Leger des Heils, stichting Timon, Eddee, De Hoop ggz, Yulius, de Adviesraad WMO en Jeugd Dordrecht, ASVZ, de Sociale Dienst Drechtsteden en de gemeente Dordrecht.

Actielijn 3: Preventie

Evaluëren klantroute en invoering triageteam opvang

In 2023 is de werkwijze en huidige klantroute met betrekking tot de in-, door- en uitstroom binnen de maatschappelijke opvang geëvalueerd. De resultaten van deze werkgroep hebben geleid tot concrete aanbevelingen voor het verbeteren van de doorstroom. In Q3 2024 wordt gestart met een Triageteam dat, in lijn met het advies Sturen op in-, door- en uitstroom in de Maatschappelijk Opvang (zie Regie op Opvang), uiterlijk zes weken na toegang het triagegesprek voert en het keuze maakt ten aanzien van de beste vervolgstap. Dit is in lijn met de ambitie om mensen zo snel mogelijk weer te laten wonen.

In dit triageteam werken Leger des Heils, SDD, DG&J en gemeente Dordrecht samen aan een duurzamere aanpak, waarbij in de crisisopvang sneller perspectief geboden kan worden en er eerder aandacht is voor triage en passende begeleiding.

Project preventie jongeren 18+

Sinds 1 april 2024 is gestart met het project preventie 18+. In het kader van preventie op de leefgebieden inkomen, zorg en wonen is het initiatief ontstaan voor een nieuwe bewustwordingscampagne voor jongeren. In het verleden stuurde de gemeente Dordrecht de Dordtse jongeren de maand voordat ze 18 jaar worden de door het Nibud uitgegeven 'Geldwijzer Bijna 18' op. Vanaf nu ontvangen alle jongeren die 18 worden een persoonlijke ansichtkaart met een QR-code voor een jaar gratis inschrijven bij Woonkeus en toegang tot het digitale platform Kwikstart.

Het initiatief Preventie 18+ wordt eerst in Dordrecht gestart als pilot. Het is de bedoeling, als de pilot een succes is, dat de regiogemeenten na het eerste jaar zullen aanhaken.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

We gaan door met het Uitvoeringsprogramma visie Van Opvang Naar Wonen. In Q2 2023 en Q3 2024 wordt invulling gegeven aan de regionale transitiestrategie Van Opvang naar Wonen waarbij vooral wordt ingezoomd op preventie en woonoplossingen. Ook start in Q2 de implementatie van het nieuwe ontwerp Regie Opvang. We informeren uw raad weer in het tweede kwartaal van 2024 over de voortgang van het Uitvoeringsprogramma.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Alle kosten die voortvloeien uit het uitvoeren van de acties in het kader van het Uitvoeringsprogramma visie Van Opvang Naar Wonen 2020-2025 worden gedekt door de regionale middelen Beschermd Wonen en Opvang of de incidentele financiële bijdrage vanuit het Rijk (reserve "Brede aanpak dak- en thuisloosheid" c.q. 'Blokhuismiddelen').

De extra inzet die DG&J pleegt voor de Toegangspoort Nieuwe Start wordt gesubsidieerd uit de reserve "Brede aanpak dak- en thuisloosheid". Omdat de rol van DG&J zal veranderen en haar inzet op de toegang stopt, zal de lopende subsidie Toegangspoort Nieuwe Start worden afgebouwd. De komende jaren zijn hier extra kosten aan verbonden bovenop de reguliere budgetten BW&O.

Voor de realisatie van extra woonplekken zijn in 2023 voorstellen gedaan vanuit lokale projectgroepen in de diverse gemeenten. Deze worden beoordeeld in het kader van de Agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen (HKG). De uitgaven hiervoor worden gedekt uit regionale middelen Beschermd Wonen en Opvang. De reserve "Brede aanpak dak- en thuisloosheid" houden we beschikbaar voor eventuele aanvullingen hierop en voor acties uit het Uitvoeringsprogramma die nog in voorbereiding zijn of nog aanvullend nodig blijken.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Raadsvoorstel 2510744 - [Vaststellen Visie opvang kwetsbare doelgroepen.](#)

Raadsvoorstel 2628432 - [Beschikbaar stellen van extra rijksmiddelen voor de Brede aanpak dak- en thuisloosheid voor uitvoering van de visie Van Opvang naar Wonen 2020-2025.](#)

Raadsinformatiebrief 2022-0141746 - [Resultaten \(tussen\)evaluatie Uitvoeringsprogramma visie Van Opvang naar Wonen 2020-2025.](#)

Raadsinformatiebrief 2023-0158382 - [Voortgang uitvoeringsprogramma visie Van Opvang naar Wonen november 2023.](#)

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester